

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tekstiili- ja vaateustekniikan koulutusohjelma
Tuotantotalous

Tutkintotyö

Henri Malkki

MATERIAALIN HANKINTA GLOBE HOPEN TUOTANTOA VARTEN

Työn ohjaaja
Työn teettäjä
Tampere 2005

Jaakko Mattila
Globe Hope, valvojana Seija Lukkala

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU

Tekstiili- ja vaateustekniikka

Tuotantotalous

Malkki, Henri

Materiaalin hankinta Globe Hopen tuotantoa varten

Tutkintotyö

30 sivua + 2 liitesivua

Työn ohjaaja

Jaakko Mattila

Työn teettäjä

Globe Hope, valvojana Seija Lukkala

Huhtikuu 2005

Hakusanat

työvaatevalmistaja, pesula, tekstiilien kierrätys

TIIVISTELMÄ

Tavoite oli ensin etsiä yhteistyökumppaneita ulkomailta etupäässä materiaalien hankinnassa, mutta työn tavoite muuttui myöhemmin, ja sopivia materiaalien lähteitä etsittiin kotimaasta. Näiden materiaalien piti soveltua nuorekkaita vaatteita valmistavan Globe Hopen tuotantoon, missä hyödynnetään jo olemassa olevia tuotteita valmistuksessa.

Keskeistä oli erilaisten työvaate tuotteiden etsintä. Teollisuus ja erilaiset yritykset käyttävät omia työvaatteita jokapäiväisessä työssä. Tarkoitus oli kartoittaa, oliko yrityksillä jo olemassa olevaa kierrätysjärjestelmää kuluneille ja käytetyille työvaatteille, ja jos ei ollut, olisiko halukkuutta ryhtyä yhteistyöhön Globe Hopen kanssa.

Mahdollisten yhteistyökumppaneiden löytyminen työvaatteiden loppukäyttäjistä käy helpoimmin itse työvaatevalmistajien kautta. Muutamalla työvaatevalmistajalla luvattiin viestittää eteenpäin heidän asiakkailleen mahdollisuudesta kierrättää vanhat työvaatteet.

Lisäksi kartoitettiin vuokrauspalvelua harjoittavia pesuloita, jotka vuokraavat ja huoltavat työvaatteita teollisuuteen, yrityksille, kunnille, sairaaloille jne. Myös pariin tekstiilien ja vaatteiden ”keräystoimintaa harjoittavaan tahoon” otettiin yhteyttä.

Vasta aika näyttää, kuinka yhteistyökumppaneita löytyy työvaatteiden käyttäjistä ja omistajista. Työt ovat vielä kesken, ja asioiden vieminen eteenpäin on vasta alkuvaiheessa. Toivottavasti positiiviset tulokset näkyvät myöhemmin.

TAMPERE POLYTECHNIK

Textile Technology

Production management

Malkki, Henri

Engineering Thesis

Thesis Supervisor

Commissioning Company

April 2005

Keywords

Material Procurement for the Production of Globe Hope

30 pages, 2 appendices

Jaakko Mattila

Globe Hope, Supervisor: Seija Lukkala

work wear manufacturer, laundry, textile recycling

ABSTRACT

The aim of the thesis was to search for cooperative partners, who could provide already existing textile or garment materials for the clothing production of Globe Hope. At first the objective of the work was to look for textile material providers from abroad. But the aim changed later and partners were looked in domestic market. Industry and companies are using the own specific work wear in daily work. The purpose was to find out how the companies are recycling the old work wear. If they didn't have any organized recycling system for old worker's clothes, they could cooperate with Globe Hope. It was the easiest way to take a contact to the work wear manufacturers. Some manufacturers promised to inform their customers in a possibility to recycle the old work wear products. The laundries, which lease and serve work wear for different clients, were also called. The contacts were taken to the SPR-Central Warehouse and to a company, who recycle textile products. The time will show how many cooperative partners will be found from work wear users and owners. Work is just getting started and hopefully positive results appear in the near future.

ALKUSANAT

Kiitän kaikkia henkilöitä, jotka ovat osaltaan vaikuttaneet päättötyöni tekemiseen. Ottaessani yhteyttä eri yrityksiin ja muihin tahoihin sain erittäin ystävällistä palvelua kauttaaltaan. Muutenkin aiheeseen suhtauduttiin erittäin positiivisesti. Yrityksissä haluttiin ottaa osaa materiaalien kierrätykseen, vaikka sitten vain antamalla vinkkiä eteenpäin, mistä kannattaa asiaa tiedustella.

Haluan kiittää EkoCenter JykaTuotteen Ismo Hirvivuorta, jonka kanssa kävin useampiakin puhelinkeskusteluja. Hänen kanssaan oli helppo kommunikoida.

Erityisesti haluan kiittää Antero Partasta, joka uhrasi aikaansa moneen otteeseen minulle ja Globe Hopelle niin Globe Hopen tiloissa, Nummelan kahvilassa sekä myös hänen kotonaan.

Luonnollisesti kiitän Seija Lukkalaa ja muuta Globe Hopen nykyistä sekä myös entistä väkeä kaikesta.

Tampereella 31. maaliskuuta 2005

Henri Malkki

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

ALKUSANAT

SISÄLLYSLUETTELO	5
1 JOHDANTO	6
2 MATERIAALIN HANKINTA ULKOMAILTA.....	6
2.1 Globe Hope.....	7
2.2 Nummelan-vierailu.....	7
2.3 Naisyrittäjien yhteistyöohjelma.....	8
2.4 Mikkelin-matka	9
2.5 Yhteydenottoja	9
2.6 Kevät 2004.....	10
3 TYÖN TAVOITTEEN MUUTTUMINEN.....	11
3.1 ”Paluu Suomeen”.....	11
3.2 Työvaatevalmistajat.....	12
3.3 Image Wear	12
3.3.1 Tapaaminen	13
3.3.2 Vierailu Seija Lukkalan kanssa	14
3.3.3 Jatko yhteistyö	15
3.3.4 Toimintasuunnitelma	15
3.4 Muita työvaatevalmistajia.....	16
3.5 Pesulat.....	17
3.6 EkoCenter JykaTuote	19
3.6.1 Tekstiilien keräystoiminta ja uusiotuotanto.....	19
3.6.2 Yhteydenotto	20
3.6.3 Uudet lähetykset	20
3.7 SPR-Keskusvarasto	21
4 PÄÄTELMÄT	22
4.1 Yhteenveto.....	22
4.2 Yhteenveto työstäni	24
LÄHDELUETTELO	27
LIITTEET	

1 Käytettyjen vaatteiden systemaattinen hankinta

2 Kansainvälinen markkinointi/Yrityskummit ry

1 JOHDANTO

Tein tutkintotyön Globe Hope design-yritykselle. Työn tarkoitus oli etsiä yhteistyökumppaneita ulkomailta, mutta tavoite muuttui jälkepäin ulkomaiden sijasta kotimaahan. Etsittiin yhteistyökumppaneita, joilta voisi saada eri tekstiilimateriaalia Globe Hopen vaatteiden tuotantoa varten. Keskityttiin erityisesti vielä ”kohderyhmään”, josta voisi saada käytettyjä työvaatteita.

Minulla oli vielä normaalisti luentoja jäljellä toista vuotta saadessani opinnäytetyön tehtäväksi Globe Hopelle. Aloitin 3. vuoden kurssien opiskelun syksyllä 2003. Olin Saksassa vaihdossa edellisen vuoden ja tiesin, etten valmistu neljässä vuodessa. Ajattelin, että opinnäytetyön aloittaminen hyvissä ajoin voisi tarkoittaa, ettei minulla valmistuminen kuitenkaan viivästyisi kovin paljoa.

2 MATERIAALIN HANKINTA ULKOMAILTA

Syksyllä 2003 Anna-Mari Mattila Globe Hopesta vieraili koulullamme. Vierailu liittyi tuotantotalouden kurssiin ”Tuotantoresurssit”. Opiskelijoiden piti kyseiseen kurssiin liittyen tehdä jonkinlainen ”case” valitsemalleen yritykselle, ja kurssin opettaja Jaakko Mattila oli järjestänyt tekstiili- ja vaateustekniikan opiskelijoille yrityksen nimeltään Globe Hope. Yritys suunnittelee ja valmistaa nuorekkaita vaatteita jo olemassa olevia tekstiili- ja vaatetuotteita hyväksikäyttäen.

Anna-Mari Mattila oli ottanut mukaansa yrityksen vaatteita ja hän kertoi, minkälaisia kurssitehtäviä yrityksellä olisi antaa meille tekstiilitekniikan opiskelijoille. Itselläni oli tarkoitus kartoittaa teollisuusyrityksiä ja kierrätyskeskuksia, joista materiaalia voisi hankkia /9/. Kierrätyskeskusten osalta oli kyse myös kartoituksesta ulkomailta /9/.

Myöhemmin tiedustelin tarkemmin kurssityöni aiheesta Anna-Mari Mattilalta sähköpostitse /9/. Vastauksen sain Hanna-Leena Porrakselta Globe Hopesta. Hän kertoi lyhyesti, mistä heille tuli materiaalia sillä hetkellä. Lisäksi hän antoi vinkkejä kurssityöaiheeseen, mm. mitä potentiaalisia hankintapaikkoja olisi olemassa, mistä asiaa kannattaisi tiedustella. /17./

Materiaalihankinta ulkomailta tuli esille Porraksen vastauksessa, kun otin lähettämässäni viestissä esille kierrätyskeskukset ulkomailla /9; 17/. Hän totesi, että ulkomaan kierrätyskeskukset kuulostavat oikein hyvältä ja että he eivät ole päässeet siinä kartoituksessa edes alkuun. Lopuksi hän totesi, että ”materiaalihankinta ulkomailla” on sen verran laaja aihe, että se voisi sopia vaikka opinnäytetyön aiheeksi. /17./ Olin tietenkin heti kiinnostunut asiasta.

Tuotantotalouden linjanjohtaja Jaakko Mattila totesi, että ”materiaalin hankinta ulkomailta” riittää opinnäytetyön aiheeksi ja hän lupautui myös tutkintotyön ohjaajaksi. /39./

Otin yhteyden sähköpostilla Hanna-Leena Porrakseen ja totesin, että asia on kunnossa opinnäytetyön suhteen, ja voin aloittaa sen suunnittelemista ja tekemistä /11/. Myöhemmin sovimme tapaamisen heidän yrityksessään Nummelassa.

2.1 Globe Hope

Globe Hope on vuonna 2003 perustettu innovatiivinen design-yritys, joka suunnittelee ja valmistaa vaatteita jo olemassa olevista tuotteista. Materiaalit Hope-tuotteille voivat olla esim. sairaalatekstiilit, käytöstä poistuneet työvaatteet tai armeijatekstiilit. Hope-idean ja -yrityksen alkuunpanija on Seija Lukkala. Lähtökohta konseptille oli huoli maailman kasvavista jätekuormista. Ideana oli toteuttaa käytännössä jotain, joka tukisi kestäväää kehitystä ja samalla ruokkia ihmisen kaipuuta estetiikalle. /1./ Globe Hope on palkittu useilla kunniamainonnoilla, mm. Vuoden Suunnittelija (Amnesty 2004) ja Vuoden 2003 Uusyrittäjä /7/.

2.2 Nummelan-vierailu

Ennen Nummelan-vierailua olin mukana tekstiiliosastomme yhdessä projektillassa. Kysymyksessä oli Design-valtatie-projekti, johon osallistui monia tekstiilialan yrityksiä. Kyseisessä projektissa yrityksillä oli mahdollisuus ”rekrytoida” tekstiiliosaston opiskelijoita palvelemaan heidän tarpeitaan.

Samassa illassa oli vieraana myös professori Koroleva Pietarista. Hänen taustansa oli enemmän taidepuolelta. /43./ Ajattelin, että hänellä voisi olla hyviä suhteita Pietarin seudun tekstiiliyrityksiin. Kerroin hänelle, että teen päättötyötä yritykseen, joka etsii materiaalilähteitä ulkomailta. Keskustelun päätteeksi sovimme, että puhun ensin Globe Hopen kanssa, ja palaan hänen kanssaan myöhemmin asiaan. /29./

Myöhemmin laitoin menemään hänelle kirjeen opettajani Jukka Nurmiähon kautta Pietariin. Kirjeessä tiedustelin yleisesti, voisiko professori Koroleva olla avuksi päättötyöhöni. Lopulta sain vastauksen Jukka Nurmiähon kautta, että hän haluaa jotain korvausta mahdolliselle työlleen /43/. Asia jäi siihen.

Nummelan vierailulla tapasin Hanna-Leena Porraksen ja yhtiön toimitusjohtajan Seija Lukkalan sekä yrityksen pääsuunnittelijan, joka esitteli minulle Hope-vaatteita. Keskustelin Porraksen ja Lukkalan kanssa yleisesti kaikesta tärkeästä päättötyöni aiheeseen liittyen, miten lähdän työtä tekemään. Selvitimme myös, että pystyn tekemään työtä koulustani käsin. Mainitsin myös jo hankkimastani kontaktista Pietarin seudulta. /36; 45./

Keskusteluissa tuli alkuaikoina esille nimenomaan Pietarin seutu tekstiiliyrityksineen. Pietari on lähellä, ja sieltä voisi löytyä yhteistyökumppaneita niin materiaalien hankinnassa kuin alihankinnassakin. /36; 45./

2.3 Naisyrittäjien yhteistyöohjelma

Helsingin kauppakorkeakoulun pienyrityskeskus järjesti hankkeen ”Naisyrittäjien yhteistyöohjelma vv. 2002–2004 Suomi/Pietari ja Leningradin alue”. Siinä suomalaisille yrityksille etsittiin vastaavat yhteistyökumppanit Pietarin seudulta. Yhteistyöohjelman 1. yhteinen jakso järjestettiin 19.–21.11.2003 Mikkelissä. /23./ Seija Lukkala delegoi minut sinne edustamaan sekä hänen yritystään SL Studiota että Globe Hopea.

SL Studio Oy on Seija Lukkalan vuonna 1987 perustama korkealuokkaisten design-takkien ja jakkujen valmistaja. Yritys toimii Nummelassa. Alun perin naisyritysten yhteistyöohjelman hankkeeseen Lukkalan tekemä hakemus koski

vain SL Studiota, mutta lähdin katsastamaan mahdollisia yhteistyökumppaneita Pietarin alueelta myös Globe Hopelle, joka siinä vaiheessa olikin tärkeämpi kohde. /21./

2.4 Mikkelin-matka

Osallistuin Mikkelissä naisyrittäjien tapaamis- ja koulutusjaksoon kahtena päivänä 19.–20.11.2003 /18; 20/. Päivät sisälsivät ohjelmaan osallistujien esittäytymisten ja tutustumisten lisäksi luentoja oleellisista asioista, joita tarvitaan kaupankäynnissä venäläisten ja suomalaisten kesken. Kommunikointiongelma yhteisissä keskusteluissamme hoitui sillä tavalla, että meillä oli joukossa inkerinsuomalaisia, jotka toimivat tulkkeina vuorotellen kummallekin ryhmälle.

Koulutusjaksoon osallistui monia eri liiketoimintaa harjoittavia naisyrittäjiä. Tekstiili- tai vaatetusalan yrittäjiä oli joukossa kolme osallistujaa Pietarista. Heistä oman studion omistavan yrittäjän kanssa kävin mielenkiintoisia keskusteluja /10/. Hän oli kiinnostunut SL Studiosta ja olisi voinut tarjota alihankintaa SL Studion vaatteiden tuotantoon sekä mahdollisuutta myydä SL Studion tuotteita heidän liikkeessään /10/. Lopuksi sovittiin, että asiaan palataan myöhemmin viimeistään seuraavassa naisyrittäjien tapaamisessa, joka oli Pietarissa tammikuussa 2004 /18/. Seija Lukkala matkusti sinne.

Globe Hopelle Mikkelin tapahtumasta ei ollut oikein hyötyä. Ongelma oli, ettei tekstiilialan yrityksiä osallistunut kovin runsaasti tapahtumaan. Venäläisten kannalta katsottuna Suomesta oli vain Globe Hope. Päivät sisälsivät kylläkin sinänsä hyödyllisiä luentoja kaupankäynnistä Venäjällä.

2.5 Yhteydenottoja

Tein muutamia yhteydenottoja marras-, joulukuun aikana 2003. Yksi oli liettualainen yritys, joka olisi tarjonnut tuotannon alihankintapalveluja. Toinen oli yrityskummien Antero Partanen, joka on vetänyt Yritystoiminta Eestiin -projektia. Kyseinen projekti on ollut vähän samanlainen kuin naisyrittäjien yhteistyöohjelmakin (ks. 1.3.). Kolmas yhteydenotto oli Finatexiin (Tekstiili- ja Vaatetusteollisuus Ry). Sieltä tiedustelin jo mahdollisesti olemassa olevaa tietoa,

tutkimusta tai kartoitusta suomalaisten ja Venäjällä sekä Baltian maissa toimivien tekstiiliyritysten välisestä kaupankäynnistä. /16; 19; 22./

Antero Partasen kanssa sovittiin ensimmäinen tapaaminen Nummelassa Globe Hopen tiloissa joulukuussa 2003. Tarkoitus oli tiedustella hänen kokemuksiaan ja saada tietoa Viron tekstiili- ja vaatetusteollisuudesta. Myöhemmin vuoden 2004 keväällä tapasin hänet useampaankin kertaan uudestaan Nummelassa.

2.6 Kevät 2004

Tammikuussa oli naisyrittäjien yhteistyöohjelman toinen tapaaminen Pietarissa /18/. Seija Lukkala matkusti sinne. Otin selvää matkasta ja viisumin hankkimisesta Lukkalan puolesta jo edellisen vuoden puolella /12/. Tapasimme heti Pietarin-matkan jälkeen Vateva-messuilla Helsingissä. Siellä oli messupisteet sekä meidän tekstiiliosastolla että Globe Hopellakin.

Pietarin-matka ei aivan vastannut odotuksia. Seija Lukkala ei päässyt mahdollisten yhteistyökumppanien kanssa sellaiseen yhteisymmärrykseen, että jotain olisi kannattanut kehitellä. /36./ Itse tiedustelin sähköpostilla naisyrittäjien yhteistyöohjelmaan liittyen jonkinlaista listaa tekstiiliyrityksistä Pietarin alueella, jotka ovat rekisteröityneet kyseiseen projektiin /8/. En saanut kuitenkaan koskaan minkäänlaista listaa Pietarista.

Minulla oli tapaamisia Nummelassa moneenkin otteeseen niin Seija Lukkalan kuin myös Antero Partasen kanssa kevään aikana. Pietarin alue päätettiin unohtaa yhteistyökumppaneita etsittäessä /36/. Muutenkin oli vielä tärkeämpi tehtävä keskittyä enemmän tuotteiden markkinointiin. Seija Lukkala oli saanut Euroopassa messuilla ollessaan viitteitä siitä, että välttämättä tämä ns. kierrätysmateriaaleista valmistettu vaate ei olisi ”enää kiinnostava”. /36./ Silloin ei tietenkään kannata etsiä materiaalilähteitä, joiden materiaalista valmistetut vaatteet eivät mene kaupaksi, vaikka yrityksen liikeidea onkin ”vaatteiden valmistus jo olemassa olevaa materiaalia hyväksi käyttäen”. Silloin täytyy miettiä uudestaan, mitä pitää tehdä tai muuttaa, että tuotteista saadaan kaupaksi meneviä kuitenkin perusideaa menettämättä.

Olin mukana tekemässä pientä ”markkinointikyselykierrosta” keväällä Hannoverissa Saksassa ja kesällä Münchenissä. Münchenissä tein kierroksen yksin. Tarkoitus oli kierrellä sopivia vaateputiikkeja läpi Globe Hopen vaatteet päällä ja tiedustella ihmisten mielenkiintoa tuotteisiin. Palaute oli sillä tavalla positiivista, ettei mahdollinen mielenkiinnon puuttuminen johtunut vaatteiden materiaaleista.

Kesäksi menin Saksaan tekemään ohjatun työharjoittelujakson. Päätötyön tekemiseen tuli näin pieni tauko. Puhuimme Seija Lukkalan kanssa, että tauko tähän kohtaan ei ole haitaksi /36/.

3 TYÖN TAVOITTEEN MUUTTUMINEN

3.1 ”Paluu Suomeen”

Kesän 2004 jälkeen menin käymään Nummelassa syyskuussa. Olin hieman jo huolestunut, kuinka päätötyöni mahtaa eteenpäin edetä. Sen tiesin jo, etten alkuperäisen suunnitelmani mukaan joulukuksi 2004 pysty valmistumaan. Sillä ei ollut väliä. Piti vain saada päätötyö etenemään.

Tapaaminen ja keskustelu Seija Lukkalan kanssa olivatkin sitten käännekohta alkuperäiselle tutkintotyöni työn tavoitteelle. Hänen mielestään meidän kannatti ainakin tässä vaiheessa unohtaa ulkomaat ja palata takaisin Suomeen. /36./ Idea oli varmasti oikea, sillä esim. Pietarin alueella on kuitenkin omat riskinsä, vaikka alue onkin lähellä. Materiaalia voisi saada jostain halvallakin, mutta eri asia oli, onko materiaali sitten laadullisesti sellaista, että siitä on mahdollista valmistaa laadukasta vaatetta. Suomestakin löytyy paljon erilaisia tekstiilimateriaalien lähteitä, joiden materiaali voisi soveltua Globe Hopen vaatteisiin.

Seija Lukkala halusi etsiä erilaisia työvaatteita käyttäviä yrityksiä. Kaikilla vähänkin isoimmilla liikeketjuilla on omat työvaatteensa, joita yrityksen työntekijät käyttävät jokapäiväisessä työssään. Nyt Lukkala oli kiinnostunut siitä, mihin vanhat ja kuluneet työvaatteet menevät, kun yritykset ja niiden työntekijät poistavat ne käytöstä. /36./

Selvän työvaatteiden eteenpäin kierrätyksen puuttuessa yritykset voisivat luovuttaa työvaatepoistonsa taholle, joka voisi käyttää ne hyödyksi. Kartoituksessa avainkysymys oli, mikä olisi järkevin tapa lähestyä yrityksiä.

Seija Lukkala oli myös kiinnostunut, millainen on kodintekstiilien kierrätysjärjestelmä Suomessa. Myös SPR:n vaatteiden kierrätys kiinnosti. /36./ Lopuksi otin mukaani aineiston eri yrityksiin tehdyistä yhteydenotoista, jotka liittyivät materiaalien hankintaan. Ennen Globe Hopen virallista perustamista teki liiketalouden opiskelija Laurea-ammattikorkeakoulusta silloin vielä SL Studiolla tutkintotyön, joka sisälsi materiaalien saatavuus kartoitusta tulevan Globe Hopen tuotemallistoon. /56./ Tätä aineistoa oli mahdollista käyttää hyödyksi tässä työssä.

3.2 Työvaatevalmistajat

Asiasta keskusteltiin myös ohjaavan opettajani Jaakko Mattilan kanssa. Hänen mielestään kannatti ensin ottaa yhteyttä työvaatteita valmistaviin yrityksiin ja sitä kautta edetä työvaatteiden loppukäyttäjiin eli työvaatevalmistajien asiakkaisiin. Myös lopputyön sisällön kokonaisuutta ajatellen oli Mattilan mielestä näin järkevintä aloittaa työ uudelleen. /38./

Selasin eri työvaatevalmistajien kotisivuja, millaisia työvaatteita eri valmistajat tekevät. Kävin kysymässä myös konsultointiapua tekstiiliosaston opettajaltamme Anja Änköltä. Hän käski ottaa yhteyttä Image Weariin /54/. Siellä oli töissä meiltä tekstiiliosastolta valmistunut insinööri, jonka kanssa voitaisiin keskustella asiasta /54/.

3.3 Image Wear

Globe Hopelle aikaisemmin päättötyön tehnyt liiketalouden opiskelija oli ottanut aikoinaan yhteyttä silloiseen Laitosto Oy:hyn, joka fuusioitui myöhemmin sen emoyhtiöön Image Wear Oy:öön /2; 56/. Hänen tekemäänsä yhteydenottoaineistoa hyväksikäyttäen soitin nykyiseen Image Wear työvaatevalmistajaan. Myöhemmin puhuin Seija Lukkalan kanssa ja hän totesi, että aikanaan jatkotoimet Laitoston kanssa jäivät resurssipulan vuoksi tekemättä /37/.

Olin saanut muutaman puhelinoiton jälkeen yhteyden Mari Kuukkulaan. Hän on Tampereen ammattikorkeakoulusta valmistunut tekstiili- ja vaatetusinsinööri. Hän toimi Image Wearilla tuotekehityspäällikkönä. Keskustelun jälkeen hänen kanssaan sovittiin tapaaminen heidän tiloissaan Image Wearissa. /32./

Ennen tapaamista tarvitsin mukaani Mari Kuukkulaa varten tietoa Globe Hopesta sekä listan niistä tuotteista ja vaatteista, joista Globe Hopessa oltiin kiinnostuneita syksyllä 2004.

Image Wear on Suomen johtava työvaatevalmistaja ja toimittaja. Sen tuotevalikoimiin kuuluvat eri teollisuuden, palvelualojen ja terveydenhuollon työvaatteet. Perheyrittäjyyteen perustuvan ja lähes 45 vuotta toimineen konsernin liikevaihto oli vuonna 2003 noin 33 miljoonaa euroa. Pääosa liikevaihdosta tulee kotimaanmarkkinoilta. Yhtiöllä on vientiä myös Venäjälle, Baltiaan ja Keski-Eurooppaan. /2./

3.3.1 Tapaaminen

Menin tapaamaan Mari Kuukkulaa Image Wearille lokakuun 8. päivä. Sari Leino Globe Hopesta oli lähettänyt minulle listan sellaisista tuotteista, joita he erityisesti tarvitsivat /4/. Kaikki sellaiset tuotteet olivat myös kiinnostavia, joista oli mahdollista sarjatuotantoa tehdä. Minun piti selvittää, vuokraako Image Wear työvaatteita vai myykö se vain niitä. Olennainen kysymys oli, minkälaista tavaraa heiltä voisi saada niin suuria määriä, jotta niistä voisi sarjatuotantoa tehdä. Hintakysymys oli myös tärkeä. /4./

Tapaaminen Mari Kuukkulan kanssa oli positiivinen kokemus. Hän itse ei nähnyt mitään estettä yhteistyölle Globe Hopen kanssa. Hänen piti vain puhua ensin johdon kanssa. Tapaamisessa selvisi, ettei Image Wear vuokraa työvaatteita yrityksille. Se siis valmistaa niitä vain myytäväksi. Tosin se valmistaa ja myy työvaatteita yrityksille, jotka saattavat vuokrata niitä eteenpäin. Heillä oli olemassa ”epäkuranttia” tavaraa, joka on asiakkailta tullutta. Heiltä saattaisi myös löytyä kangasta. Mari Kuukkula sanoi, että jotain hintaa he haluavat kyseisistä materiaaleista. He myyvät kappalehintaan ja tavaraa oli mahdollista kerätä rekille. /31./

Mari Kuukkulan mukaan saadut työvaatteet pitäisi muokata niin, ettei niistä kävisi ilmi, että keneltä ne alun perin ovat. Niistä ei saisi näkyä, esim. logoja tai printtejä, jotka yhdistäisivät ne Image Wearin asiakkaisiin tai muuten voisivat vahingoittaa Image Wearin imagoa. /31./

Minun piti selvittää Kuukkulan pyynnöstä vähimmäismäärän lukua, kuinka pienestä määrästä Globe Hope oli vielä kiinnostunut ja mihin hintaan materiaalia oltiin valmiita ostamaan. Mari Kuukkula tiedusteli, olisiko jonkun Globe Hopenesta mahdollista vierailla heillä. Se olisi ollut helpoin tapa nähdä ne tuotteet, mitä heiltä löytyy. /31./

3.3.2 Vierailu Seija Lukkalan kanssa

Kuukkula otti yhteyttä Lukkalaan ja sopi hänen kanssaan vierailun Image Wearilla 10.11. /6/. Seija Lukkala pyysi minua mukaan, ja olin tietenkin kiinnostunut päättötyönikin kannalta, mitä tapaamisesta voisi kehittyä /5/.

Image Wearin 10.11. pidetyssä tapaamisessa keskusteltiin Mari Kuukkulan ja yhden myyntimiehen kanssa siitä, mitä materiaalia heillä mahdollisesti olisi tarjolla Globe Hopelle. /30./ Vuoden vaihteessa 2004 Image Wear -konserni fuusioi osan konsernin yhtiöistä emoyhtiö Image Wear Oy:öön /2/. Yritysfusion vuoksi heiltä oli juuri meneillään vanhojen tuotemerkkien poistoa mallistosta. Näitä poistoja muokkaamalla Globe Hope voisi hankkia itselleen materiaalia omaan tuotantoonsa. Image Wearin asiakkailta saattoi myös palautua työvaatteita esim. reklamaation johdosta. /30./

Varastoon Image Wearilla oli jäänyt vanhoja mallistoja mm. kankaita ja työvaatteita. Pääasiassa nämä eivät olleet menneet asiakkaalle asti, joko niitä ei ollut tilattu, sopimus asiakkaan kanssa oli päättynyt tai sitten kyseisissä tuotteissa oli huomattu jo heillä ennen asiakkaalle menoa olevan sekundaaria. Sillä hetkellä heillä oli paljonkin poistettavia mallistoja tapahtuneen yritysfusion johdosta. Sen takia varastoon oli jäänyt pienempiä ja vähän suurempia tuote-eriä. /30./

Kaikin puolin niillä suhtauduttiin positiivisesti Globe Hopeen ja ylipäänsä mahdolliseen yhteistyöhön. Seija Lukkala teki kaupat joistakin Image Wearilla

varastoon jääneistä kankaista ja muista tarvikkeista. Valmiista työvaatteista Lukkala otti muutamia koekappaleita testatakseen, kuinka ne sopisivat muokattuina tuleviin Globe Hopen mallistoihin. Lisäksi rekille oli ripustettu muutamia malleja, joista otettiin kuvia niiden myöhempää tarkastelua varten. Mari Kuukkula lähetti vielä jälkeempään ”koekappaleita” sellaisista vaatteista, joita ei ollut varastossa. /30./

Ongelmaksi materiaalien ostolle olisi saattanut muodostua liian kova hinta eräiden tuotteiden osalta. Joistain mallistoista ei myöskään ole kuin muutamia kappaleita, ja niistä ei olisi pystynyt silloin isompaa sarjaa tekemään. Seija Lukkala teki kuitenkin Image Wearin varastotyöntekijän mukaan hyvät kaupat hintatasoa ajatellen. /30; 36./

3.3.3 Jatko yhteistyö

Tapaamisessa oli puhetta siitä, miten Image Wearin asiakkaat saataisiin toimittamaan poistoon menevät työvaatteet Globe Hopelle vastaisuudessa. Joidenkin heidän suurempien asiakkaiden kohdalla voisi jatkossa yhteistyötä tapahtua. Vastaisuudessa Image Wearilla luvattiin ottaa puheeksi heidän työvaate-asiakkaidensa kanssa, että asiakkaiden poistot käyttämiensä työvaatteiden suhteen voitaisiin tulevaisuudessa ohjata Globe Hopelle. /30./

Tänä päivänä vihreä ajattelu on entistä laajempaa varsinkin isoimmissa yrityksissä ja se on osa yritysten imagoa. Globe Hope voisi näin hyvinkin saada yhteistyötahoja työvaatevalmistajan asiakkaista. Image Wearilla ei tietenkään luvattu mitään heidän asiakkaidensa puolesta, mutta puheeksi asia luvattiin ottaa /30/. Todettiin, että ihme olisi, ellei kukaan ole halukas tällaiseen yhteistyöhön. Jos isoimmissa yrityksissä ei lajittelusta tule isompaa vaivaa ja poistovaatteista päästään eroon, niin yhteistyö voi olla mahdollista. Pienemmissä yrityksissä voi ongelmaksi koitua resurssien puute. /30./ Ympäristöajattelu on kuitenkin kunniaa ja pakollistakin, joten aika näyttää, löytyykö yhteistyökumppaneita lisää jatkossa.

3.3.4 Toimintasuunnitelma

Globe Hopen lähetettiin esitys Image Wearin myyntimiehiä varten pian tapaamisemme jälkeen. Siinä Image Wear antaa asiakkailleen tiedotuksen, jossa on

mahdollisuus kierrättää käytöstä poistuvat työvaatteet. Informointia varten Globe Hope valmistelee asiakkaille jaettavan tiedotteen työvaatteiden uudesta elämästä. Kierrätykseen mukaan lähtevät asiakkaat ilmoittautuvat joko Image Wearille tai suoraan Globe Hopelle ja keräävät poistettavat työvaatteet. /7./

Työvaatteiden omistaja ja Globe Hope sopivat poistettujen vaatteiden kuljetuksista. Ohjeistuksesta ei koidu ylimääräisiä kustannuksia Image Wearille eikä heidän asiakkailleen. Lisäksi Globe Hope laatii kotisivuilleen yhteistyökumppaniosion, johon Image Wear ja muut yhteistyökumppanit saavat nimensä näkyviin heidän sitä halutessaan. /7./

3.4 Muita työvaatevalmistajia

Kävin vuoden 2004 alussa läpi muutamia työvaatevalmistajia /40; 41; 44; 53/. Yksi työvaatevalmistajista, johon otin yhteyttä tammikuussa, oli Lohjalla nimeltään E. Laiho. Heillä itsellään ei ollut sillä hetkellä suurempia ongelmia materiaali- tai tuotepoistojen kierrätyksen suhteen. /44./

Laiho ei harjoita työvaatteiden vuokrauspalvelua /44/. Työvaatteiden vuokrauspalveluun ovat erikoistuneet erityisesti pesulat, joille eri työvaatevalmistajat valmistavat isojakin eriä. Myös Laiholla oli asiakkaina pesuloita /44/.

Kysyin heiltä yhteistyömahdollisuutta heidän asiakkaidensa kanssa. Jos Laihon asiakkailta on ongelmia työvaatteiden poistojen kierrätyksen kanssa, he pystyisivät toimittamaan käytetyt vaatteet Globe Hopelle. Yhdyshenkilöni Laiholla piti ideaa hyvänä ja oli kiinnostunut asiasta. Hän totesikin, että heidän asiakkailtaan on tullut tiedusteluja, mihin vanhat työvaatteet voisi kierrättää. /44./ Tässä oli siis mahdollisuus soveltaa samaa toimintaperiaatetta kuin Image Wearin kanssa.

Helmikuun alussa soitin vielä kahdelle työvaatevalmistajalle, joille ehdotin heidän asiakkaidensa työvaatepoistojen osoittamista Globe Hopelle. Molemmissa otettiin ehdotus positiivisesti vastaan ja luvattiin viedä asiaa eteenpäin heidän asiakkaidensa tietoisuuteen. /40; 41./ Nämäkin olivat osoituksia ainakin siitä, että yritykset haluavat ottaa osaa materiaalien kierrätykseen ja

kaatopaikkakuormitusten pienentämiseen, vaikkei se näissä tapauksissa suoraan heitä koskisikaan.

Vaatevuokraus kasvaa Euroopassa. Vaikka markkinat eivät ole USA:n luokkaa, ne laajenevat koko ajan. Euroopan Tekstiilipalveluyhdistyksen mukaan tekstiilivuokrauksen liikevaihto oli lähes 7 miljardia euroa vuonna 2000. Näistä työvaatteiden osuus oli reilu 2 miljardia euroa. Vaatevuokrauksen suuntana ei kuitenkaan ole haalarilinja. Suuntaus on yksilöratkaisuihin ja avainsana on ”yritysidentiteetti”. Tämä on haaste molemmille niin työvaatteiden toimittajille kuin vuokraajayrityksille. /55./

Vuokraajayrityksen tehtävä on hankkia, pestä, viimeistellä sekä korjata tekstiilejä ja toimittaa ne asiakkaalle ajoissa. Siksi on tärkeää, että tekstiilien tekninen rakenne täyttää korkeat vaatimukset. Siten voidaan varmistaa suuri määrä käyttö- ja huoltokertoja tuotteen käyttöänsä aikana. Tämä on taloudellisen tuloksen saavuttamisen kannalta tärkeää. /55./

3.5 Pesulat

Seija Lukkalan pyynnöstä otin yhteyttä pesuloihin ja nimenomaan vuokrauspalvelua harjoittaviin pesuloihin /37/. Monilla työvaatevalmistajilla on asiakkaina pesuloita, jotka vuokraavat työvaatteita eteenpäin ja huoltavat niitä. Suurempien pesuloiden materiaalipoistot voivat olla hyvinkin suuria, kun ne aika ajoin joutuvat käytettyjä työvaatteita ja tekstiilejä poistamaan käytöstä. /31; 41; 53./

Kun pesulat joutuvat säännöllisin väliajoin vuokrausvaatteita poistamaan käytöstä niiden mennessä huoltokelvottomiksi, täytyy niillä olla jonkinlaista materiaalipoistojen kierrätysjärjestelmää käytössä. Aika yleinen tapa on lahjoittaa hyväkuntoiset käytetyt tekstiilit esim. rajan taakse tai SPR:lle /27; 51/. Rättitavaraksi omaan tai teollisuuden käyttöön soveltuvat mm. pyyhkeet ja liinat /27; 34; 51/. Oikein huonokuntoiset menevät polttoon tai roskiin /50; 51/.

Isoimmissa pesuloissa saattavat poistot siis olla suuriakin ja niistä voi muodostua heille ongelma, jos ei löydy järkevää kierrätystapaa. Ongelma ei välttämättä ole

siinä, ettei mahdollisesti materiaaleille löydy halukkaita ottajia tai ostajia. Niitä voi olla paljonkin, mutta sitten pesuloissa vastaan tulee resurssipula. Resursseja ei löydy jaottelemaan materiaalia kunkin ostajatahon kriteerin mukaan. Vaikka resursseja löytyisi, lajittelu voisi tuoda paljonkin lisävaivaa ja -kustannuksia. /13; 41; 52./

Muutamissa pesuloissa, joihin otin yhteyttä ja joissa säännölliset poistot olivat vähintään suurehkoja, sanottiin suoraan, että lajitteluun he eivät lähde /35; 42/. Helpointa pesulan kannalta varmasti olisi, että on poistojen ottaja kuka tahansa, tämä voisi vastaanottaa kaiken poistoon menevän. Jos pesula on halukas luovuttamaan pienempiä määriä, se ei lähde kuitenkaan niitä lajittelemaan, esim. puuvillatuotteita sekoitetuotteista /52/. Pesulat haluavat yleensä jonkin korvauksen materiaalipoistoistaan /35; 42; 47/. Korkeintaan yksittäisiä pieniä määriä ne voivat ehkä antaa ilmaiseksi.

Materiaalia löytyy pesuloista poistojen muodossa ja materiaali voi olla sellaistaakin, joka soveltuisi erinomaisesti, esim. Globe Hopen uudelleen käyttöön /35; 42; 47/. Ongelma saattaa kuitenkin olla jossain tapauksissa poistojen liian suurissa määrissä tai vastaavasti vain niiden satunnaisessa esiintymisessä /42; 52/.

Pienemmillä tahoilla ei ole taloudellisestikaan mahdollista tai järkevää ryhtyä kaupankäyntiin, jos pesulalla on säännöllisesti suuria poistoja, mutta se ei kuitenkaan lähde niitä pienempiin eriin lajittelemaan kaikille halukkaille /52/. Vaikka materiaalia saisi edullisesti, niin isoihin määriin sisältyy varmasti ainakin jonkin verran huonompilaatuista tavaraa, jota ei pysty ainakaan vaatamateriaaliksi hyödyntämään.

Soitetuista pesulakontakteista kolme kuulosti ainakin puhelinkeskustelujen perusteella lupaavilta yhteistyökumppaneilta, jotka voisivat soveltua yhteistyökumppaneiksi nimenomaan pitemmälle aikavälille. Pesulakontaktini olivat sellaisia, joilla ei ollut selvää kierrätyskohdetta kaikille syntyneille poistoille. Syntyneet tuotepoistoartikkelit olivat juuri sellaisia, jotka soveltuisivat hyvin Globe Hopen tuotantoon. /35; 42; 47./

Kahdessa pesuloista kuukausittain syntyneet määrät olivat aika isoja. Heillä sanottiin suoraan, että he eivät rupea lajittelemaan tavaraa. /35; 42/. Tämä voi siis näiden yritysten osalta koitua yhteistyön esteeksi.

Koe-erien perusteella tietenkin näkee, minkälainen on yleisesti laatu kyseisien pesuloiden poistoissa. Jos tuotteet ovat kauttaaltaan soveltuvia ja laadultaan myös tasokkaita Globe Hopen hyödynnettäväksi, silloin jo yhden pesulan materiaalipoistot voisivat olla tarpeeksi riittävät yrityksen tämänhetkiseen tuotantoon täydennettynä muualta tulleella materiaalilla.

Kannattavan yhteistyön yksi perusedellytys on se, etteivät pesulat aseta liian korkeita kilohintoja. Jos toinen vaihtoehto pesulan poistoille on kaatopaikka, niin pesulan ei kannata silloin enää tehdä niillä bisnestä. Kun vanha työvaate on kestänyt monet käyttö- ja huoltokerrat sen käyttöiän aikana, se on jo takaisin maksanut hintansa tuloksen kera pesulalle /55/.

3.6 EkoCenter JykaTuote

Löysin www-sivujen kautta tietoa kierrätys- ja kirpputoritoimintaa harjoittavasta EkoCenter JykaTuotteesta. EkoCenter JykaTuote on Jyväskylän katulähetys ry:n kierrätys- ja työllistämisyksikön markkinointinimi. EkoCenter tarkoittaa kirpputoreja ja JykaTuote on tekstiilien kierrätykseen ja uusiotuotantoon keskittyvä yksikkö. /3./

EkoCenter JykaTuotteen toiminnan tarkoitus on kaatopaikkakuormituksen vähentäminen kierrättämällä Jyvä-seudun poistotekstiilit mahdollisimman tarkasti joko uusio- tai energiakäyttöön. Sen toisena tärkeänä tarkoituksena on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen mielekkääseen työhön kierrätykseen liittyvissä tehtävissä. /3./

3.6.1 Tekstiilien keräystoiminta ja uusiotuotanto

JykaTuote käsittelee poistotekstiilejä yli 250 tonnin määrän vuosittain. Poistotekstiilit tulevat heille pääasiassa Jyvä-seudulla olevista keltaisista

keräysastioista. Myös SPR Kontti-kierrätystavaratalo, Kuopion EkoKuopio, Fidan lähetystori sekä muut keräystahot toimittavat heille tekstiilejä. /3./

JyväskyläTuotteeseen tulleet tekstiilit lajitellaan erilaisiin jakeisiin. Jakeita ovat myyntivaate, avustustarkoituksiin menevät vaatteet, puuvillatrikoo, tavallinen puuvilla, vaalea puuvilla, lakana, villavaatteet ja keinokuidut. Kaikissa lajitelluissa tekstiileissä kiinnitetään erityistä huomiota niiden puhtauteen. Likaiset tai muuten uusiokäyttöön käyttökelttomat tekstiilit ohjataan poltettavaksi Jyväskylän Rauhalahden voimalaitokseen. /3./

Myyntiin kelpaamattomista puhtaista puuvillavaatteista leikataan konepyyhkeitä korjaamoiden ja teollisuuden tarpeisiin /3./

3.6.2 Yhteydenotto

Lokakuussa 2004 otin yhteyttä sähköpostilla EkoCenter JyväskyläTuotteen Ismo Hirvivuoreen /14/. Soitin hänelle myöhemmin ja kysyin mahdollisesta yhteistyönmahdollisuudesta heidän kanssaan. Vastaus oli myönteinen. /25./ Lähetin hänelle listan niistä kerättävistä tuotteista, joita Globe Hopessa tarvittiin sillä hetkellä /15/. Seija Lukkalan pyynnöstä pyysin heitä lajittelemaan listan mukaan pienen koe-erän heille tulevista poistotekstiileistä ja lähettämään sen Nummelaan /15; 25; 37/. Koe-erän mukaan olisi ollut tarkoitus katsoa jatkosta.

Vähän aikaa meni, ettei mitään kuulunut Jyväskylän suunnalta. Otin yhteyttä uudestaan Ismo Hirvivuoreen marras-, joulukuun vaihteessa ja tiedustelin, onko ollut mahdollisesti ongelmia lajittelussa /25/. Kaikki oli kuitenkin sen puolesta kunnossa ja koe-erään oli jo kertynyt tarpeeksi tekstiilituotteita Globe Hopeen lähetettäväksi /25/.

3.6.3 Uudet lähetykset

Materiaali oli ensimmäisessä koe-erässä Seija Lukkalan mukaan ihan hyvänlaista /37/. Kävin Nummelassa Globe Hopen tiloissa ennen joulua. Vaatteet ja tekstiilit olivat menneet kyseisestä koe-erästä jo tuotantoon, joten en saanut tilaisuutta nähdä

materiaalia /36/. Soitin Ismo Hirvivuorelle pyytääkseni uutta lähetystä. Tilasin lisää tuotteita ja kolmannen lähetyksen vielä vuoden alussa tammikuussa. /25./

Soitin Seija Lukkalalle helmikuun alkupuolella, jolloin oli puhetta, mm. EkoCenter JykaTuotteelta tulleista tavarapaketeista. Materiaali nimenomaan toisessa ja kolmannessa lähetyksessä ei ollut aivan oikeanlaista. Joukossa oli ”ylimääräistä” tavaraa. /37./

Voi olla, että lähettämäni lista kerättävistä tuotteista Ismo Hirvivuorelle oli liian yksityiskohtainen. Lajittelijat EkoCenter JykaTuotteessa ovat siten tulkinneet listaa hiukan eri tavalla kuin oli tarkoitus. Seija Lukkalan mukaan pitäisikin tehdä heille karkea lista kerättävistä tuotteista /37/. Kerättävien tuotteiden vähentäminen muutamiin artikkeleihin heidän kohdallaan voisikin olla yksinkertaisempaa. Lajittelu olisi helpompaa ja myös vääränlaisten tuotteiden lajittelu minimoituisi.

Sillä hinnalla tullutta materiaalia, jossa oli joukkoon kuulumatonta tavaraa, yhteistyötä ei ole kannattavaa jatkaa /37/. Asiaa kannattaa varmaan vielä miettiä, onko järkevää yrittää tekstiilien lajittelua uudella tuotelistalla.

3.7 SPR-Keskusvarasto

Otin yhteyttä SPR-keskusvarastolle loppusyksystä 2004 /49/. Globe Hopella oli aikaisemmin ollut yhteistyötä SPR-keskusvaraston kanssa, joka sijaitsee Tampereella Kalkussa. Tarkoitus oli uudestaan avata kanavia sinnepäin. /37./

Yhteyshenkilöni oli Pertti Rantanen. Puhuin hänen kanssaan ensimmäisen kerran marraskuun alussa. Hän totesi, että heiltä on mahdollisuus saada huonompilaatuista materiaalia. Se tarkoittaa reiällisistä vaatteista likaisiin. /49./

Itse asiassa ei olisi tarvinnut kuin sanoa osoite, mihin tuotteet voisi lähettää /49/. Ihmiset voivat laittaa eri keräyskontteihin kaikenlaista tavaraa päästäkseen niistä eroon. Siitä syystä heillekin tulee varmasti aika paljon myös heikompiasoista materiaalia. Hyväkuntoiset tuotteet menevät heillä tietenkin avustustarkoitukseen /49/.

Pertti Rantanen muisti myöhemmin, että heillä oli ollut yhteistyötä Globe Hopen kanssa /24/. He olivat aikaisemmin kokeilleet kerätä materiaalia, mutta sitä oli kertynyt aika niukasti. Syy tähän oli se, että myös Globe Hopen kelpuuttamat vaatteet olivat melko samantasoisia heidän hyödyntämiensä vaatteiden kanssa. /24./

Tiedustelin Pertti Rantaselta mahdollisuutta, voisivatko he lajitella huonompilaatuisista vaatteista parhaimmat pois päältä, mitä SPR ei pysty hyödyntämään eteenpäin. Rantanen oli valmis koe-erän lajitteluun ehdotuksestani marraskuun lopulla. /49./

Pari kuukautta meni, ennen kuin otin yhteyttä uudestaan SPR:n keskusvarastolle. Heille oli ehtinyt kertyä muutama laatikollinen materiaalia Pertti Rantasen mukaan siihen mennessä. Pyysin lähettämään ne Nummelaan. /49./

Saa nähdä, onko tässä yhteistyön mahdollisuutta jatkossa. Heille materiaalien lajittelusta Globe Hopelle ei siihen nähden ollut vaivaa, paljonko kerättyjä vaatteita/tekstiiliä ehti kertyä /49/. Saatoin kuitenkin aistia Pertti Rantasen puheessa, että kun he eivät siitä kauheasti hyötynetkään, niin kovin mielellään he eivät vaatteiden (ainakaan yksityiskohtaisempaan) lajitteluun lähtisi mukaan /49/. Ehkä lista kerättävistä tuotteista voisi olla karkeampi, jolloin lajittelu on silloin heille vaivattomampaa.

4 PÄÄTELMÄT

4.1 Yhteenveto

Päättötyöni sai käänteen alkuperäiselle työni tavoitteelle syksyllä 2004, kun keskityin materiaalien hankinnassa kotimaahan ulkomaiden sijasta. Alkuperäinen tutkintotyöni ei paljon suunnitelmia pidemmälle ehtinyt edetä. Yksi aivan yksinkertainen syy siihen oli varmasti oma aikataulu opiskelujeni kanssa. Minulla oli opinnot periaatteessa vasta vähän yli puolenvälin ottaessani päättötyön vastaan. Jos minulla olisi enemmän ollut aikaa keskittyä vain päättötyöni tekemiseen, voi olla, että kevään 2004 aikana olisin voinut saada jotain konkreettistakin aikaan.

Globe Hopen lähitulevaisuutta ajatellen ei välttämättä ollut lainkaan huono asia, että vielä ei materiaalien kartoittamisessa päästy rajojemme ulkopuolelle. Yrityksen ollessa nuori ei kannata varmaankaan turhaan kiirehtiä ”suureen tuntemattomaan”. Ensin on hyvä luoda tukevaa perustaa kotipuolella yrityksen myöhemmälle kasvulle.

Se on jo tiedossa, että syntyneet ”tekstiilijätteet” niin kotitalouksien kuin teollisuuden osalta ovat Suomessakin erittäin mittavat vuositasolla. Yksi esimerkki tekstiilien keräystoimintaa harjoittavista tahoista on Keski-Suomessa toimiva EkoCenter JykaTuote /3/. Toinen tunnetumpi on SPR:n kierrätystavaratalo, jonka keskusvarasto sijaitsee Tampereen Kalkussa. Kotitalouksien tekstiili- ja vaatepoistot päätyvät pääasiassa näiden kaltaisiin keräyspisteisiin. Myös teollisuus ja yritykset hyödyntävät ainakin jonkin verran heidän kaltaisia keräystahoja /27; 46/. Suomen armeijakin luovuttaa tuotteitaan SPR:n kautta humanitäärisen käyttöön /48/.

Työelämässä erilaisilla yrityksillä on omat työvaatteensa. Työvaatteet tulevat heille joko suoraan työvaatevalmistajalta tai sitten vuokrauspalvelun välityksellä, esim. pesuloiden kautta. Kun eri yrityksillä, liikeketjuilla, teollisuudella, kunnilla, sairaaloilla jne. on omat pakolliset vaatteensa, on selvää, että heidän erilaisten työvaatemateriaalien poistot vuositasollakin ovat suuret. Osalla heidän kohdallaan näiden poistojen mahdollisimman ekologinen kierrätys on pakostakin hyvin organisoitu, joko uusio- tai energiakäyttöön.

Osalla saattaa olla ongelmiakin, kuinka kierrättäisi syntyneet työvaatepoistonsa. Varsinkin vuokrauspesuloiden kohdalla, jotka huolehtivat eri yritysten työvaatteiden koko palvelutoiminnasta mukaan lukien kierrätyksestä, saattaa syntyneet materiaali-poistot olla erittäin suuret /41; 52/. Kaikelle materiaalipoistolle ei aina löydy sopivaa kierrätyskohdetta. Yleensä erittäin huonokuntoiseksi menneelle materiaalille on vaikeuksia löytää muuta kohdetta kuin kaatopaikka tai poltto. Monen kohdalla tuli tietooni varsinkin soittaessani pesuloihin, että työvaatteiden poistojen kanssa ei ollut suurempia ongelmia /26; 27; 28; 33; 50; 51/. Kierrätys oli järjestetty, mikä on tietenkin hyvä asia.

Työvaatevalmistajien kohdalla oli yllättävääkin, kuinka valmiita he olivat viestittämään eteenpäin heidän asiakkailleen mahdollisuudesta kierrättää vanhat työvaatteet /30; 40; 41; 44/. Globe Hopelle voi tulevaisuudessa tulla useampiakin yhteistyökumppaneita työvaatteiden loppukäyttäjistä ja omistajista, kun asiat pääsevät etenemään.

Jos ja kun mahdollisia yhteistyökumppaneita löytyy, esiin tulevat mahdolliset materiaalien lajittelu- ja logistiikkaongelmat. Kaikenlainen poistoon menevä materiaali ei sovellu enää, esim. Globe Hopen hyötykäyttöön. Silloin ongelmaksi voi muodostua, kuinka organisoida materiaalien lajittelu niin, ettei siitä synny ylimääräistä vaivaa ja lisäkustannuksia yhteistyökumppaneille. Kierrätys on hieno asia, kunhan siitä ei synny kustannuksia. Jos asiakkailta on mahdollista saada ilmaiseksi vanhoja työvaatteita, silloin ei välttämättä ole haitaksi, vaikka saadussa materiaalissa olisi myös käyttökelvottomampaa joukossa.

Varmasti kaikkia osapuolia hyödyttävät ratkaisut löytyvät työvaatteiden poistoihin liittyen, kun viesti niiden kierrätysmahdollisuudesta kulkeutuu eteenpäin. Kuitenkin kaikki haluavat sekä joutuvat ottamaan osaa mahdollisimman pitkään materiaalien elinkaareen ja näin vähentämään ympäristön kuormituksia.

4.2 Yhteenveto työstäni

Alkuperäisessä työni tavoitteessa en siis saanut mitään merkittävää aikaan. Mitä sitten sain aikaan tavoitteen muuttumisen jälkeen, sitä on vielä vaikea sanoa. Asiat ovat kuitenkin kaikin puolin kesken, esim. työvaatevalmistajien kohdalla.

Alun perin ajattelin Image Wearin yhteistyössä, että olisin itse lähtenyt tekemään kartoitusta heidän asiakkaidensa kohdalla mahdollisesta yhteistyöhalukkuudesta Globe Hopen kanssa. Asiat etenevät tietenkin paljon tehokkaammin yrityksen sisältä käsin, kun yrityksessä oltiin vielä valmiita informoimaan sen asiakkaita materiaalien kierrätyksessä. Oma työni jäi siis kontaktin alkuunpanoon työvaatevalmistajan kanssa. Mutta näin asia etenee varmasti paremmin ja luotettavammin.

Otin aika maltillisesti yhteyttä eri materiaalilähteisiin. Täytyy myöntää, että tietty uskallus puuttui siihen jo Image Wearin ja EkoCenter JykaTuotteen kontaktien jälkeen. Ajattelin, että kun asiat lähtevät näiden kohdalla kunnolla käyntiin, niin materiaalia olisi tarpeeksi tulossa. EkoCenter JykaTuotteen osalta odotukset olivat itsellä korkealla luoda hyvä ja pitkäaikainen yhteistyökumppani Globe Hopelle. Mutta yhteistyö saattoi sitten jäädä muutama koe-eriin.

Tutkintotyöni tekeminen oli melko itsenäistä puuhaa. Otin yhteyttä eri tahoihin aika paljon koulusta käsin niin soittamalla kuin sähköpostillakin. Pidin yhteyttä Nummelaan ja Seija Lukkalaan aina tarpeen vaatiessa, mikä oli keskimäärin ehkä kerran viikossa. Aika monta kertaa vierailin myös heidän yrityksessä, samoin tapaamisia Lukkalan kanssa oli myös Tampereella muutaman kerran. Antero Partasen kanssa minulla oli lukuisia tapaamisia koko päättötyöprosessin aikana. Hän teki minulle oman yhteenvetonsa ”käytettyjen vaatteiden systemaattisesta hankinnasta”, joka on liitteenä nro 1 raportin lopussa. Lisäksi hän antoi liitteeksi nro 2 Yrityskummit ry:n yhdyshenkilöiden yhteystietoja.

Päättötyöni keskittyi kontaktien ottamiseen, missä aivan normaali keskustelutaito, mm. puhelimessa oli ensiarvoisen tärkeää. Insinöörienhän täytyy osata kommunikoida. Siihen varmasti tuli harjaannusta. Monessa tapauksessa pystyin kriittisesti itseäni kohtaan puhelinsoiton jälkeen analysoimaan, kuinka mahdollisesti toisin ja paremmin olisin voinut asian esille tuoda. Positiivisen ensi vaikutelman luominen voi monesti olla avain mahdolliselle jatkoyhteistyölle.

Alun perin asetin itselleni aikataulun päättötyön suhteen sen riittävän valmiiksi saamiselle joulukuksi 2004. Hiukan aikataulu meni yliajalle mutta jälkepäin katsottuna sillä ei ollut tulevaisuuttanikaan ajatellen haittaa.

Tällä kertaa Globe Hope ei vielä päässyt ulkomaille materiaalien hankinnassa. Voi olla, ettei materiaalien hankinnassa ole tarvetta muualle edes lähitulevaisuudessa mennä. Suomessakin on paljon erilaisten laadukkaiden materiaalien lähteitä Globe Hopen hyödynnettäväksi. Seuraavaksi kannattaa varmaan etsiä luotettavaa

alihankintapalvelua rajojemme ulkopuolelta. Siinä tapauksessa katseet voisi myös suunnata muualle kuin aivan tähän lähinaapureihin. Siinä olisi varmasti haastetta vaikka seuraavalle päättöyöntekijälle.

Toivottavasti osasta kontakteista, joita tein, syntyy jatkossa pitempiaikaistakin tulosta yhteistyön ja materiaalien saannin muodossa. Työvaatteiden käyttäjiltä ja omistajilta on sillä tavalla helpompi saada säännöllisesti sopivaa materiaalia, kun työvaatteita kuitenkin menee poistoon aika ajoin uusien tullessa tilalle. Nämä työvaatepoistot voitaisiin osoittaa taholle, joka pystyisi niille täysin uuden elämän antamaan.

LÄHDELUETTELO

Sähköiset lähteet

- 1 Globe Hope. [www-sivu]. [viitattu 28.1.2005] Saatavissa:
<http://www.globehope.com/company.php>
- 2 Image Wear Oy. [www-sivu]. 31.12.2003 [viitattu 16.3.2005]
Saatavissa:
http://www.imagewear.fi/image_wear/lehdistotiedotteet/?num=12083
- 3 Jyväskylän Katulähetys ry. [www-sivu]. [viitattu 16.3.2005]
Saatavissa:
<http://www.jyvaskylankatulahetys.fi/index.php?id=313>
- 4 Leino, Sari, VL: Globe Hope. [sähköpostiviesti.] 7.10.2004
- 5 Lukkala, Seija, Re: Perjantain tapaamisesta. [sähköpostiviesti.]
15.10.2004
- 6 Lukkala, Seija, Re: Sairaaloiden tekstiileistä. [sähköpostiviesti.]
22.10.2004
- 7 Lukkala, Seija, ylijäämät. [sähköpostiviesti.] 17.1.2005
- 8 Malkki, Henri, "Looking for contact companies". [sähköpostiviesti.]
16.1.2004
- 9 Malkki, Henri, Materiaalien hankinta teollisuudesta.
[sähköpostiviesti.] 4.10.2003
- 10 Malkki, Henri, Mikkelin reissusta! [sähköpostiviesti.] 24.11.2003
- 11 Malkki, Henri, Opinnäytetyö. [sähköpostiviesti.] 20.10.2003
- 12 Malkki, Henri, Pietarin reissusta. [sähköpostiviesti.] 10.12.2003
- 13 Malkki, Henri, Sairaalatekstiileistä. [sähköpostiviesti.] 26.10.2004
- 14 Malkki, Henri, Tekstiilien kierrätys. [sähköpostiviesti.] 20.10.2004
- 15 Malkki, Henri, Tekstiilien lajittelu. [sähköpostiviesti.] 29.10.2004
- 16 Malkki, Henri, Tietoa yhteistyöstä ulkomaisten tekstiiliyritysten
kanssa. [sähköpostiviesti.] 12.12.2003
- 17 Porras, Hanna-Leena, Fw: Materiaalien hankinta teollisuudesta.
[sähköpostiviesti.] 7.10.2003
- 18 Porras, Hanna-Leena, Fw: Naisyrittäjien yhteistyöohjelma 2003–
2004. [sähköpostiviesti.] 17.11.2003

- 19 Porras, Hanna-Leena, Fw: Offer: AUMEDA Ltd - CMT in Lithuania. [sähköpostiviesti.] 6.11.2003
- 20 Porras, Hanna-Leena, Fw: Tervetuloa Mikkelin jaksolle! [sähköpostiviesti.] 17.11.2003
- 21 Porras, Hanna-Leena, MIKKELIN REISSU. [sähköpostiviesti.] 18.11.2003
- 22 Porras, Hanna-Leena, Tässä se kontakti, josta puhuin keskiviikkona. [sähköpostiviesti.] 7.11.2003
- 23 Porras, Hanna-Leena, vielä kontakteja. [sähköpostiviesti.] 7.11.2003
- 24 Rantanen, Pertti, VS: Vaate-/tekstiilituotteiden lajittelu. [sähköpostiviesti.] 22.11.2004

Painamattomat lähteet

- 25 Hirvivuori, Ismo, ”markkinointihenkilö”. Puhelinkeskustelut lokakuu 2004- tammikuu 2005. EkoCenter Jyväskylä
- 26 Hyyrynen, Janne, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu helmikuu 2005. Laivapesu Oy Ab
- 27 Järvenpää, Erja, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu talvi 2005. Helsingin tekstiilipalvelu
- 28 Kajander, Juha, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu helmikuu 2005. VR
- 29 Koroleva, Professori. Haastattelu 31.10.2003. Tampereen ammattikorkeakoulu
- 30 Kuukkula, Mari, Tuotekehityspäällikkö. Haastattelu 10.11.2004. Image Wear
- 31 Kuukkula, Mari, Tuotekehityspäällikkö. Haastattelu 8.10.2004. Image Wear
- 32 Kuukkula, Mari, Tuotekehityspäällikkö. Puhelinkeskustelu syyskuu 2004. Image Wear
- 33 Lahden Pesula Oy, toimitusjohtaja. Puhelinkeskustelu talvi 2005
- 34 Lainas Oy Ab. työvaatepoistojen kierrätys. Puhelinkeskustelu tammikuu 2005
- 35 Laine, Anneli, Tuotantopäällikkö. Puhelinkeskustelu talvi 2005. Etelä-Karjalan Pesula Oy

- 36 Lukkala, Seija, Toimitusjohtaja. Keskustelut marraskuu 2003-joulukuu 2004. Globe Hope
- 37 Lukkala, Seija, Toimitusjohtaja. Puhelinkeskustelut syyskuu 2004-helmikuu 2005. Globe Hope
- 38 Mattila, Jaakko, linjanjohtaja. Keskustelu syyskuu 2004. Tampereen ammattikorkeakoulu
- 39 Mattila, Jaakko, linjanjohtaja. Keskustelu 20.10.2003. Tampereen ammattikorkeakoulu
- 40 Nevala, Aaro, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu 2.2.2005. Putsiini Oy
- 41 Nieminen, Harri, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu 2.2.2005. Kwintet Leijona Oy
- 42 Nikkola, Kaisu, poistojen kierrätys. Puhelinkeskustelut tammikuu 2005. Seinäjoen Keskuspesula Oy
- 43 Nurmiaho, Jukka, lehtori. Keskustelu talvi 2004 ja tammikuu 2005. Tampereen ammattikorkeakoulu
- 44 Nurminen, Jaana, työvaatemateriaalien kierrätys. Puhelinkeskustelut tammikuu 2005. E. Laiho
- 45 Porras, Hanna-Leena. Keskustelu 5.11.2003. Globe Hope
- 46 Pykäläniemi, Susanna. Puhelinkeskustelu helmikuu 2005. Finnair
- 47 Päijät-Hämeen Tekstiilihuolto Oy, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu 11.2.2005.
- 48 Raatikainen, Kari, ”armeijavaatteiden kierrätys”. Puhelinkeskustelu 10.1.2005. Armeija
- 49 Rantanen, Pertti, ”SPR:n vaatteet”. Puhelinkeskustelut marraskuu 2004, helmikuu 2005. SPR-Keskusvarasto
- 50 Tomi, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu talvi 2005. Pantex-Pesu Oy
- 51 Turun Tekstiilihuolto, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu 24.1.2005.
- 52 Uudenmaan sairaalapesula, sairaalatekstiilien kierrätys. Puhelinkeskustelu lokakuu 2004
- 53 Zira Oy, työvaatepoistojen tiedustelu. Puhelinkeskustelu 1.2.2005.

- 54 Änkö, Anja, koulutusohjelmavastaava. Keskustelu syyskuu 2004.
Tampereen ammattikorkeakoulu

Painetut lähteet

- 55 Tri Macheels, Stefan - Bockelmann, Eugenie - Klein, Petra,
Vuokravaatehankinnan laatukriteerit. Tekstiilehti 4/2004, s.23
- 56 Nepola, Päivi, Yhteenveto projektin tuloksista, case HOpe. Raportti.
Laurea-ammattikorkeakoulu. Liiketalous, Hyvinkää-instituutti. 2002.
112 s.

Käytettyjen vaatteiden systemaattinen hankinta

Käytetyt vaatteet ovat tärkein raaka-aine ja senvuoksi niiden "etsimisen" on oltava systemaattista ja jatkuvaa.

Esimerkiksi sitä voisi kehittää seuraavasti:

1. Terveystenhoito

Sairaanhoidohenkilökunnalle vaihdetaan vaatteet melko usein. Suursairaaloissa ne ovat yleensä valkoiset, mutta pien-sairaaloissa ne ovat useasti useampaa eri väriä. Myös potilasvaatteet, aamutakit, ovat tavallisesti värillisiä.

Suomessa on lähes 400 sairaalaa, vanhainkotiä ja niissä n.43000 potilaspaikkaa.

Joku vastuullinen henkilö voisi laatia jatkuvakäyttöisen kierto-kirjeen ja siihen liitteen "Globe Hope"ideasta. Kirjeitä lähetettäisiin jatkuvasti ja noin viikko kirjeen lähdöstä vastuuhenkilö soittaisi ao.kohteeseen. Vastaustiedot merkattaisiin muistiin ko.sairaalaasta tehtävään työkorttiin, josta ilmenisi, milloin seuraava yhteydenotto olisi paikallaan.

Osioiterekisterin saanee

Stakes Sosiaali- ja terveysalan kehittäimiskeskus:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipaikkarekisteri
Kuntaliitto Suomen sairaalatilasto

Kirjeen voisi kohdistaa suoraan jollekin sairaalan johtajista, joiden nimet on löydettävissä "Suomen Valtiokalenteri"kirjasta Kirjaa voi käyttää esim.Nummelan kirjastossa.

2. Alan yksityiset toimijat

Yritystelen valtakunnallinen yrityshakemisto, joka on jaettu kaikille Suomen firmoille (ja kirjastoille), antaa alan yksityisten toimijoiden osoitteita. Vuokravaatteiden toimijat ovat usein pesuloita, ja ne joutuvat määräajoin uusimaan vuokrasopimuksensa mukaan liisatut työasusteet. Ko. luettelossa on otsake "Pesuloita" ja siinä alaluettelo "Työvaatevuokraus". Luettelo on myös saatavana CD-ROM versiona.

Useat työvaatevalmistajat myös liisaavat työasuja. Näin ollen tilaisuuden tulleen esim.seminaareissa ja messuilla voisi tutustua firma, henkilöihin mahdollisen yhteis-työn merkeissä, koska Globe Hope ei ole heidän suoranainen kilpailijansa. Kt.s Yritystele "Työ- ja edustusasuja", alajako "Edustusasut", "Univormut".

3 Muita kohdealueita

- armeija (Pääesikunta?) -ilmavoimat- merivoimat
- palokunnat -poliisilaitos (sisäministeriö?)
- seurakunnat

Kansainvälinen markkinointi/Yrityskummit ry

Yrityskummeilla on paljon kansainväisiä yhteyksiä ja tarpeen tulle olemme valmiit auttamaan seuraavien yhdys-
henkilöiden välityksellä:

Viro Aarne Lummaa P 040-728 3005

Liettua Aulis Tinnilä (Liettuan kunniakonsuli)
P.0400-306 259, 09-728 5654

Muut maat Antero Partanen valmis etsimään sopivan
jäsenen avuksenne P.09-227 1539,
0500-227 533.